

Resume

Natura 2000 område nr. 131 Gurre Sø

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området omfatter Gurre Sø og omgivende skove og moser. Områdets samlede areal er på ca. 448 ha, hvoraf selve Gurre Sø udgør ca. 206 ha. Det meste af området er statsejet.

Området er udpeget for at beskytte bl.a. søtyperne lobeliesø og kransnålalgesø, mosetyperne rigkær og hængesæk samt en række skovnaturtyper. Skovnaturtyperne i området er bøgeskove på muldbund, ege-blandskov samt de to våde skovnaturtyper: elle- og askeskov samt skovbevoksede tørvemoser.

Gurre Sø, der har et areal på ca. 206 ha, er omgivet af en bredzone med rørskov, der er kraftigst ved søens vestside omkring udløbet af Gurre Å. Søen er lavvandet, men har meget varierende dybdeforhold som følge af de talrige stenhobe og stenrev på søbunden, som er dannet i forbindelse med isens afsmeltning under sidste istid.

Gurre Søes nærmeste omgivelser udgøres mod nord og vest af skovområdet Horserød Hegn, og langs den sydlige del Gurre Vang. Sydvest for søen ligger desuden den ret store tørvemose Sømosen, der i dag mest har skovbevoksning, men også rummer enkelte lysåbne hængesække.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at bevare nogle særlige typer af søer, moser og skov.

Gurre Sø var indtil midten af 1900-tallet Sjællands eneste sø af typen lobeliesø. Som følge af tilledning af spildevand forsvandt de plantearter, som er karakteristiske for lobeliesøer, imidlertid fra det meste af søen. Søens tilstand er nu under forbedring, og i 1991 blev nogle af de plantearter, der karakteriserer søtypen, genfundet i et lille område ved søens østbred. De senere års tiltagende klarhed i søen har foreløbig gjort det muligt for kransnålalger at brede sig, således at størstedelen af Gurre Sø nu er af typen kransnålalgesø.

Flere steder i området forekommer moser med naturtypen hængesæk. Skovnaturtyperne i området omfatter især arealer af bøg på muld, skovbevokset tørvemose og elle- og askeskov.

Området er ikke fuglebeskyttelsesområde, men er kendt for et rigt fugleliv.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Flere af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). I nogle af moserne i området er der problemer som følge af tilgroning med høje urter og græsser eller med træer og buske, ligesom invasive arter er en trussel for naturværdierne nogle steder. Forekomsterne af hængesæk og lobeliesø vurderes at være små og fragmenterede og dermed sårbare. Intensiv skovdrift kan medføre, at skovnaturtyper forringes eller ødelægges, eller at skovnaturtyper konverteres til skovnaturtyper, der ikke er omfattet af habitatdirektivet.

Målsætning

Det overordnede mål for området er, at de naturtyper og arter, der udgør områdets udpegningsgrundlag opnår gunstig bevaringsprognose.

Bevaringen af kransnålalgesø samt af skovnaturtyperne bøg på muld, skovbevokset tørvemose og elle- og askeskov prioriteres højt på grund af arealernes størrelse. Bevaringen af den lysåbne naturtype rigkær prioriteres ligeledes højt, fordi denne naturtype er truet.

Sønaturtyperne i området, herunder i Gurte Sø, opnår en god vandkvalitet og vil være gode levesteder for forekomsterne af de arter, der er karakteristiske for dem.

Bevaringen af lobeliesø vil være sikret, selvom det kan medføre en reduktion af konkrete arealer af kransnålalgesø at genoprette arealer af søtypen.

Bevaringen af den lysåbne naturtype hængesæk vil være sikret; om nødvendigt ved genopretning på bekostning af konkrete arealer med skovbevokset tørvemose, hvor denne skovnaturtype et resultat af en kolonisering af en tidligere ubevokset mosetype som følge af menneskelig påvirkning

Naturtypernes areal vil ellers være opretholdt eller øget, og deres naturtilstand vil være god-høj overalt, hvor de naturgivne forhold muliggør det.

Områdets økologiske integritet vil være sikret i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning, en bekæmpelse af invasive arter i naturtyperne samt gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger			X	
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.		X		
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejls og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder				X

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift af naturtyperne samt gennemføre en indsats overfor invasive planterarter. Der foretages en mindre udvidelse af arealet af hhv. lobeliesø og hængesæk, hvor det naturmæssigt er muligt.

Indsatsen for skovene vil helt overvejende dreje sig om beskyttelse af skovarealerne, samt sikring af hensigtsmæssig skovnaturtypebevarende drift og pleje.